

Ettepanek: AgoraEU (COM (2025) 550)

Otsuse ettepanek koordineerimiskogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev: **12.09.2025**

KOKi esitamise tähtpäev: **5.11.2025**

VV esitamise tähtpäev: **13.11.2025**

Subsidiaarsuse tähtpäev: -

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

- Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2).

Vastutav ministeerium: Kultuuriministeerium

Kaasvastutajad: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium, Justiits- ja Digiministeerium, Rahandusministeerium, Siseministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium

Sisukokkuvõte

Euroopa Komisjon avaldas **16.07.2025** määruse eelnõu (COM (2025) 550), millega luuakse aastateks 2028-2034 **AgoraEU rahastuspogramm** ja mille eesmärk on toetada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ning pärimust, kultuuri- ja loomesektori konkurentsivõimet, kaitsta kunstilist ja meediavabadust ning edendada võrdsust ja aktiivset kodanikuühiskonda.

Eelnõuga sätestatakse programmi eesmärgid, osalemise tingimused, eelarve ja rahastusreeglid.

Eesmärgid

Eelnõu jaotab programmi meetmed kolme suunda.

Esiteks – **Loov Euroopa – Kultuur**, millega toetatakse piiriüleseid kultuuriprojekte, neis osalemist ja ligipääsetavust, ning kultuuri piiriülest levitamist, tugevdades kultuuri ja loovsektori sotsiaalseid, majanduslikku ja rahvusvahelist mõõdet.

Teiseks – **MEDIA+**, millega toetatakse audiovisuaalsektori ja videomängude tööstuse kultuurilist mitmekesisust ja konkurentsivõimet, edendades Euroopa sisu piiriülest levi ja kättesaadavust.

Kolmandaks – **Demokraatia, kodanikud, võrdsus, õigused ja väärtused (CERV+)**, mille kaudu panustatakse põhiõiguste, võrdsuse kaitsesse ja diskrimineerimise vastu võitlemisse, samuti EL kodanike aluslepingutest tulenevate õiguste tagamisse, nt vaba liikumise ja kodanikuühiskonna võimendamise põhimõtete elluviimisse. Sama suuna all toetatakse ka soopõhise ja lastevastase vägivalla vastu võitlemisse ning teiste vägivalla riskis olevate ühiskonnagruppide kaitsmisesse. Kolmandaks toetatakse osalemise edendamist demokraatlikes protsessides ja õigusriigi põhimõtete kaitset.

Programmi eelarve on eelnõu kohaselt **8,58 miljardit eurot** ning rakendamine toimub **tööprogrammide** kaudu. Nähakse ette ka lisarahastuse võimalus täiendavatest allikatest, nt EL asutused, liikmesriigid, rahvusvahelised organisatsioonid, kolmandad riigid.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Ei

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Vajab analüüsi

Mõju ja sihtrühm

Algatus mõjutab kultuuri- ja mäluasutusi, meediateenuste ja videomängude sektori ettevõtteid, samuti kodanikuühiskonna organisatsioone.

Kaasamine

Kaasata kõik asjassepuutuvad partnerid ja huvirühmad.